

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directie Financieel Economische
Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
FEZ / 12380091

Datum 14 januari 2013
Betreft Toezeggingen naar aanleiding van Begrotingsonderzoek inzake subsidies voor
landbouw en visserij d.d. 15 november 2012

Geachte Voorzitter,

Conform de toezegging gedaan tijdens het begrotingsonderzoek op 15 november jl., ontvangt u hierbij de antwoorden op de vragen die door de Kamer tijdens dit begrotingsonderzoek zijn gesteld en waarvan is afgesproken dat deze voor de plenaire begrotingsbehandeling van landbouw en visserij aan de Kamer zullen worden toegezonden.

Op basis van de gestelde vragen wordt aanvullende informatie verstrekt over:

- de hogere uitgaven in 2011 voor de regeling subsidie Stichting Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO),
- beschikbare ODA-middelen op de begroting 2013 van EZ,
- de indicator duurzame investeringen in de land- en tuinbouw en visserij,
- de middelen voor het Fonds voor Plattelandsontwikkeling inclusief het aandeel van de andere overheden en een specificatie van maatregelen,
- subsidieregelingen die vallen onder duurzame veehouderij,
- de evaluatie van de regeling voor jonge agrariërs.

Over de implementatie van de aanbevelingen uit het rapport "DR tot uw Dienst" bent u reeds geïnformeerd (TK 29246 nr. 31). Tot slot is toegezegd dat een verbeterplan inzake het subsidie instrumentarium voor landbouw en visserij zal worden opgesteld. Deze ontvangt u voor 15 maart 2013.

Vraag

Kunt u een overzicht geven van de diverse onderzoeksprojecten van DLO die hebben geleid tot hogere uitgaven in 2011.

Antwoord

De hogere uitgaven voor DLO in 2011 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting worden veroorzaakt doordat vanuit andere begrotingsartikelen het budget voor circa 40 onderzoeksprojecten is overgeheveld naar het artikel van waaruit DLO wordt gefinancierd. De kosten van deze onderzoeksprojecten variëren van circa € 0,1 mln tot circa € 1,2 mln. De grootste onderzoeksprojecten vanaf een budget van € 0,5 mln betreffen (in volgorde van hoogte budget) :

- Ontwikkeling agrarische sector Afghanistan (€ 1,2 mln)
- Ondersteuning Taskforce multifunctionele landbouw (€ 1,1 mln)
- Groene veredeling (€ 1 mln)

- Bodemkundig informatiesysteem op terrein natuur en landschap (€ 1 mln)
- Gelimiteerd CO2-gebruik bij tomatenteelt (€ 0,6 mln)
- Evaluatie meststoffenwet (€ 0,6 mln)
- Onderzoek naar de dierziekte Rift Valley Fever (€ 0,6 mln)
- Opzetten Kenniskringen visserij (€ 0,6 mln)
- Innovatieprogramma emissie-arm veevoer (€ 0,5 mln)
- Systeeminnovatie diervriendelijke stallen (€ 0,5 mln)
- Pilot Natuur- en landschapsnorm 2011-2013 (€ 0,5 mln).

Vraag

Kunt u een overzicht geven van de ODA-middelen op de begroting 2013 van EZ?

Antwoord

Op de begroting 2013 van het Ministerie van Economische Zaken staan de volgende ODA middelen geraamd (bedragen x € 1.000)

Artikel	Omschrijving	2013
15.40	Kennisverwerving	2.147
15.40	FAO	3.556
15.40	UNEP	243
17.10	Groen onderwijs van hoge kwaliteit	1.183
	Totaal	7.129

Toelichting

Kennisverwerving

Het ODA deel van het instrument "Package4growth" wordt ingezet voor kennisverwerving op transitielanden. Bedrijven krijgen subsidie gericht op het inwinnen van extern advies om hun eerste stappen op deze landen te faciliteren.

FAO (Food and Agriculture Organisation)

Dit betreft het ODA-deel van de contributie voor de FAO. Het doel van FAO is om wereldwijd de honger te bestrijden. FAO richt zich op de ontwikkeling van plattelandsgebieden en de verbetering van voedselkwaliteit en landbouwproductiviteit in zowel ontwikkelingslanden als in ontwikkelde landen. De FAO doet dit enerzijds middels beleidsontwikkeling en programma's en anderzijds middels normstelling en standaarden.

UNEP (United Nations Environment Programme)

Dit betreft de contributie voor de UNEP ten behoeve van internationale biodiversiteitsverdragen. UNEP stimuleert en assisteert ontwikkelingslanden bij het implementeren van milieuvriendelijk beleid.

Groen onderwijs van hoge kwaliteit

Deze middelen worden ingezet voor de bijdrage aan het Wageningse bodemcentrum ISRIC (International Soil Reference and Information Centre) ten behoeve van een wetenschappelijke bodemcollectie, die bestemd is voor onderzoek naar bodems van over de hele wereld. Daarnaast is € 35.000,- bestemd voor onderwijs aan buitenlandse studenten.

Vraag

Kunt een toelichting geven op het verhoudingsgetal duurzame investeringen – totale investeringen (pagina 86 van de Ontwerpbegroting 2013)?

Antwoord

De Indicator “Verhouding duurzame- totale investeringen” geeft inzicht in de verhouding tussen de omvang van duurzame investeringen in de land-, tuinbouw en visserij en de totale investeringen in deze sectoren. Door middel van deskresearch en telefonische informatieverzoeken wordt de benodigde informatie door het LEI vergaard. Voor 2013 wordt geraamd dat de duurzame investeringen in de land- en tuinbouw en in de visserij circa € 1,2 miljard zullen bedragen terwijl de totale investeringen op € 3,4 miljard worden geraamd in deze sectoren. Dit leidt tot een verhoudingsgetal van 0,36.

Voor de vaststelling van de omvang van duurzame investeringen worden de volgende subsidies en fiscale regelingen meegenomen:

Milieu-investeringsaftrek (MIA), Willekeurige Afschrijving Milieu-investeringen (VAMIL), Energie Investeringsaftrek (EIA), Groen Beleggen, Investerings in Energiebesparing (IRE), Marktintroductie Energie-Innovaties (MEI), Investerings in integraal duurzame stallen, Fijnstofmaatregelen en Milieuvriendelijke investeringen.

Vraag

Kunt u een totaalbeeld geven van de middelen voor het Fonds voor Plattelandsontwikkeling inclusief de cofinanciering door de medeoverheden?

Antwoord

In onderstaand overzicht wordt per as van het Fonds voor Plattelandsontwikkeling een specificatie gegeven van de bijdrage van de EU, de co-financiering door het Rijk en de medeoverheden voor de periode 2007-2013. In dit overzicht is het ILG-budget, dat het Rijk voor de periode 2007-2013 aan de provincies ter beschikking heeft gesteld, als co-financiering toegerekend aan provincies.

(bedragen x € 1 mln)	Bijdrage EU	Bijdrage Rijk	Bijdrage medeoverheden	Fonds Plattelandsontwikkeling 2007-2013
As 1	202	76	89	367
As 2	184	5	157	346
As 3	150		143	293
As 4	54		54	108
Technische bijstand	3	2	1	6
Totaal	593	83	444	1120

Vraag

Kunt u een specificatie geven van de maatregelen die vallen onder de 4 assen van het Fonds voor Plattelandsontwikkeling op de tabel op pagina 231 van de begroting.

Antwoord

De tabel op pagina 231 betreft additionele maatregelen in het POP voor de periode 2009-2013 gebaseerd op de Health Check en het Economisch Herstelplan van de Europese Commissie. In onderstaande tabel is per as een specificatie gegeven van de maatregelen, uitgesplitst naar de bijdrage van de EU, de nationale bijdrage en de totale overheidsbijdrage.

Op as 1 "Versterking concurrentiekracht landbouw en bosbouw" zorgt het Rijk voor de cofinanciering. Op as 2 "Verbetering van het milieu en het platteland" en as 3 "Leefbaarheid op het platteland en diversificatie plattelandseconomie" zorgen de provincies, waterschappen of gemeenten voor de co-financiering.

De financiering van de EU op deze projecten bedraagt 75%, de co-financiering van de lidstaat bedraagt 25%. Ten opzichte van de overige -reguliere- POP- middelen (EU- bijdrage van 50%) betekent dit een hoger percentage medefinanciering vanuit de EU.

Additional EU-bijdrage 2009-2013 op basis van Health Check en Economisch Herstel Plan (POP-NU) (x € 1 mln)

Maatregel per as	Regeling	EU-bijdrage	Nationale bijdrage	Totale overheidsbijdrage
As 1 Versterking concurrentiekracht landbouw en bosbouw				
Maatregel 111	Demoprojecten functionele agrobiodiversiteit (FAB-randen)	4,5	1,5	6,0
Maatregel 111	Praktijknetwerken (grote en kleine netwerken)	12,0	4,0	16,0
Maatregel 121	Investerings in milieu- vriendelijke maatregelen (BMPOP)	24,8	8,2	33,0

Maatregel 124	Samenwerking bij Innovatieregeling POP-NU	14,3	4,8	19,1
Totaal as 1		55,6	18,5	74,1
As 2 Verbetering van het milieu en het platteland				
Maatregel 214	Agromilieubetalingen POP-Nu/akkerranden	11,7	3,9	15,6
Maatregel 216	Waterbeheer ikv POP-NU	19,0	6,3	25,3
Totaal as 2		30,7	10,2	40,9
As 3 Leefkwaliteit op het platteland en diversificatie plattelandseconomie				
Maatregel 311	Diversificatie/hernieuwbare energie	2,9	0,9	3,8
Maatregel 321	Basisvoorzieningen/hernieuwbare energie	3,4	1,2	4,6
Maatregel 321	Breedband	0,0	0,0	0,0
Maatregel 323	Landelijk erfgoed POP-NU	5,0	1,7	6,7
Totaal as 3		11,3	3,8	15,1
As 4 Uitvoering Leader aanpak		0	0	0
Kosten Technische Bijstand		0	0	0
Totaal POP2		97,6	32,5	130,1

Vraag

Kunt u een overzicht verstrekken van subsidieregelingen die vallen onder duurzame veehouderij?

Antwoord

De volgende subsidieregelingen vallen onder duurzame veehouderij:

Subsidieregeling	Budget 2013 (x € 1.000)
Fijnstofmaatregelen	0
Investeringsregeling luchtwassers	0
Integraal duurzame stallen en houderijsystemen	4265
Duurzaamheidsinvesteringen (POP-Nieuwe Uitdagingen)	2050
Innovatieprojecten (melkveehouderij, intensieve veehouderij)	3676
Demonstratieprojecten biologische landbouw, intensieve veehouderij en melkveehouderij	419

Kleine praktijknetwerken veehouderijen	230
Kleine en grote praktijknetwerken veehouderijen	252

In het subsidieoverzicht van de begroting 2013 (pagina 263 en 264) staan de beschikbare bedragen voor deze regelingen opgenomen.

Vraag

Kan de staatssecretaris nadere informatie geven over de belangrijkste conclusies uit de evaluatie van de regeling jonge agrariërs

Antwoord

De evaluatie van de regeling jonge agrariërs is in 2011 afgerond door Bureau Bartels B.V en vorig jaar aangeboden aan de Kamer (Kamerstuk 2010-2011, 32500-XIII, nr. 199).

De belangrijkste conclusies uit de evaluatie zijn:

- De regeling is goed bekend bij de doelgroep;
- De organisatie en uitvoering van de regeling verloopt voorspoedig;
- De regeling is voor een ruime meerderheid van de jonge landbouwers effectief.

Daarnaast is er een aantal aanbevelingen geformuleerd. Niet alle aanbevelingen worden overgenomen omdat sommige aanbevelingen niet voldoen aan Europese regelgeving, niet passen binnen de afspraken over de begrotingsdiscipline of niet uitvoerbaar zijn. Het gaat dan bijvoorbeeld om aanbevelingen om voor eigen rekening en risico met de investering te starten voordat de beoordelingsprocedure is afgerond of het verlengen van de aanvraagperiode van 3 jaar naar 5 jaar.

Op basis van de evaluatie is besloten het generieke karakter van de regeling te handhaven en de openstellingperiode te verplaatsen naar de herfst of de winter. Daarnaast is de communicatie vanuit het DR-Loket over de vestigingseis verbeterd. Deze aanbevelingen dragen bij aan een efficiënte en effectieve regeling die jonge landbouwers na bedrijfsovername ondersteuning geven.

(w.g.) Sharon A.M. Dijkma
Staatssecretaris van Economische Zaken